

Kapadokya, eşsiz peri bacalarıyla ve benzersiz kaya oluşumlarıyla ünlü bir bölge olmasının yanı sıra, sıcak hava balonlarıyla da dikkat çeker. Her sabah, vadilerde yüzlerce renkli balon gökyüzüne yükseldiğinde, adeta bir masal dünyası ortaya çıkar. Balonlar, güneşin ilk ışıklarıyla birlikte havalanırken, Kapadokya'nın büyüleyici manzarasıyla birleşerek unutulmaz bir atmosfer yaratır.

6. TEMA

DOĞA VE EVREN

ÇUKUROVA YANA YANA

Hazırlanalım

- ☀️ Aşağıdaki görsellerden biriyle ilgili duygu ve düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

- ☀️ "Çukurova Yana Yana" metnini önce sessiz sonra sesli okuyunuz.

ÇUKUROVA YANA YANA

(...) Çukurova'da bitmeyen çiçek, bitmeyen ekin, bitmeyen sebze, bitmeyen bitki var mı? Olur mu? Olsa bile Çukurovalı buna inanmaz.

1 . Etkinlik

“Ak bulut pamuk tarlasının yanında, sarı pırıltılı ekin tarlaları sırma misali... Güneş yaldızlar ya bulutları, işte öyle.”

- ✱ Bu cümlelerde geçen altı çizili kelimelerin anlamları aşağıda verilmiştir. Bu kelimeler ile anlamlarını eşleştiriniz.

pırıltılı	a	Altın yaldızlı veya yaldızsız ince gümüş tel.	c
sırma	b	Şiş, tığ, iğne vb. araçlarla elde yapılan, örgü, nakış, oya gibi işlerin genel adı, el işi.	b
yaldız	c	Pırıltısı olan, parlak.	a

2. Etkinlik

- ✱ Aşağıdaki yönergeleri uygulayınız.

- “İflahını kesmek” deyimini, “Malum, Adana’nın iflahını keser Seyhan...” cümlesine “gücünü tüketmek, bir daha düzelemeyecek bir duruma getirmek” anlamını katmıştır. Siz de bu deyimini anlamına uygun olarak bir cümlede kullanınız. Cümlelerinizi aşağıya yazınız.

Altı kat merdiven çıkmak, yaşlı adamın iflahını kesti

- “Çürük çarık” deyimini, “Ceyhan’ın evleri eskiden çok çürük çarıktı.” cümlesine “sağlam olmayan, işe yaramaz” anlamını katmıştır. Siz de bu deyimini anlamına uygun olarak bir cümlede kullanınız. Cümlelerinizi aşağıya yazınız.

Ablamın eve getirdiği oyuncaklar hep çürük çarıktı.

3 . Etkinlik

- ✱ Aşağıdaki soruları okuduğunuz metne göre defterinize cevaplayınız.

1. Sizce Çukurovalı neden Çukurova’da yetişmeyen sebzenin varlığına inanmıyor?
2. “Şimdi bir bulut yığını Çukurova toprağı...” cümlesiyle ne vurgulanmak istenmiştir.
3. Misis’teki köprüyle ilgili olarak neler biliniyor?
4. Parçaya göre Ceyhan, Misis ve Adana’yı bekleyen kötü son nedir?

1. Çukurova’nın toprakları çok verimli olduğu için inanmıyor.
2. Tarlalardaki pamukların beyaz renginden dolayı pamuklar yığın yığın buluta benzetilmiştir.
3. Köprü Ceyhan Nehri üzerindedir. Romalılardan kalmaz. Köprünün öteki ucunda eskiden kalma hanlar, hamamlar vardır. Bunların Romalılar ya da Selçuklulardan kaldığı söyleniyor. Köprünün üzerinden Yavuz Sultan Selim’in Mısır’a giderken geçtiği biliniyor.
4. Yılanların bir gün sütsüz kalıp önce Misis’e, sonra bütün Çukurova’ya yayılacak olması ve kendilerini sütsüz bırakanları sokacak olmalarıdır.

4. Etkinlik

- ☀ Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri okuduğunuz metne göre tamamlayınız.

- Çukurova'da nar, **limon** ve **portakal** ağaçlarına rastlayabilirsiniz.

Ak ak pamuklar renginden dolayı bulut yığınına benzetilmiştir.

- Misis Köprüsü **ceyhan** Nehri üzerindedir.

Yavuz Sultan Selim Mısır'a giderken Misis Köprüsü'nden geçmiştir.

- Yılkale'nin yılanlarının **süt** ile beslendiğine inanılmış.

Seyhan Nehri iki yılda bir taşarak Adana'yı zor durumda bırakır.

5. Etkinlik

- ☀ Adana'da yaşayan Esmâ Hanım hafta sonları ailesi ile çevredeki tarihî mekânları ziyaret etmektedir. Bu hafta sonu da Yılkale'ye gideceklerdir. Buna göre Esmâ Hanım aşağıdaki güzergâhlardan hangisini kullanmalıdır? Neden? İlgili alana yazınız.

Bu haritayı kullanmalıdır çünkü

Alt tarafta gösterilen harita onu Yılkale'ye değil Ceyhana götürecektir.

Bu haritayı kullanmalıdır çünkü

6. Etkinlik

- Okuduğunuz metninde aşağıdakilerin hangilerinden söz edilmiştir? İlgili kutucukları işaretleyiniz.

☒	Çukurova'da yetişen tarım ürünlerinden	☐	Pamuğun Türk ekonomisine katkısından
☐	Adana'nın meşhur yemeklerinden	☒	Adana'daki nehirler ve tarihî köprülerden

7. Etkinlik

"Ceyhan yelden, Misis yilandan, Adana seldom gidecek derler. Buna da sebepler uydururlar."

- Sizce yazar yukarıda söylenenlere inanıyor mu? Buradan yola çıkarak yazarın olayları nasıl değerlendirdiğini aşağıya yazınız.

Buna da sebep uydururlar. Cümlesinden dolayı yazarın bunlara inanmadığını, bunları birer efsane olarak gördüğünü düşünüyorum. Bence yazar, olayları gerçekçi bir gözle değerlendirmektedir.

8. Etkinlik

- Aşağıda bir paragrafı oluşturan cümleler farklı yazı karakterleri ile yazılmıştır. Sizce bu cümlelerden hangisi daha kolay okunmaktadır? Neden?

Adana'ya 27 kilometre uzaklıktaki Misis Antik Kenti, Ceyhan Nehri kenarındaki tarihî yol üzerindedir.

1517'den sonra Osmanlı Devleti'nin hâkimiyetine girmiş olan Misis'te bugün ayakta kalmış olan eserler; MS IV. yüzyıla ait mozaikler, 9 gözlü Taşköprü, akropoldeki surlar ve şehir kalıntıları ile 1542 yılında yaptırılan Havraniye Kervansarayı ve 1648 yılında yaptırılmış tek kubbeli kübik mescittir.

Misis ile Ceyhan arasında bulunan Sirkeli Höyüğü'nün tarihi Neolitik Dönem'e kadar gider.

Höyüğün kenarında bir kayaya oyulmuş iki adet taş kabartmanın Hititlere ait bir yol işareti olduğu sanılmaktadır.

Genel ağdan alınmıştır.
(Kısaltılmıştır.)

En üstteki daha kolay okunmaktadır. Çünkü bu yazı karakterinde kelimeleri oluşturan harfler ve cümleleri oluşturan kelimeler birbirine daha yakındır.

9. Etkinlik

- * Arkadaşlarınıza yaşadığınız sokağı tanıtan bir konuşma yapınız. Daha sonra aşağıdaki “Öz Değerlendirme Formu”nu doldurunuz.

Öz Değerlendirme Formu			
Ölçütler		Evet	Hayır
1	Kelimeleri anlamlarına uygun kullandım.		
2	Nezakat kurallarına uygun konuştum.		
3	Beden dilimi etkin kullandım.		
4	Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullandım.		
5	Konuşurken nefesimi ortama uygun olarak kullandım.		

10. Etkinlik

- * Aşağıda eğik çizginin (/) kullanıldığı yerler ve bunları örnekleyen cümleler verilmiştir. Kurallar ile ilgili örnekleri eşleştiriniz.

KELİMELER	ÖRNEK CÜMLELER
a Dizeler yan yana yazıldığında aralarına konur.	c Bengisu Sokağı No.: 13/5 Mamak/ANKARA
b Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.	a Ne içindeyim zamanın, / Ne de büsbütün dışında / Yekpare, geniş bir anın / Parçalanmaz akışında. (A. H. Tanpınar)
c Adres yazarken apartman numarası ile daire numarası arasına ve semt ile şehir arasına konur.	b 22/01/2022 tarihli yazının içeriğini çok beğendim.

Renklerin hangi duyguları temsil ettiği hakkında bir araştırma yapınız (“Konuşan Renkler” metninin “Hazırlık” çalışmasına yöneliktir.).

Kırmızı: Tutku, enerji, aşk ve öfkeyi temsil eder. Canlandırıcı ve dikkat çekicidir.

Mavi: Huzur, sakinlik ve güven duygularını ifade eder. Aynı zamanda soğukkanlılık ve üzüntüyle de ilişkilendirilebilir.

Yeşil: Doğa, tazelik, denge ve huzurun rengidir. Aynı zamanda büyüme ve yenilenmeyi simgeler.